

אַלְדָּנוֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֶפֶת

פְּרֻשַׁת אֶקֶז

הס"ד, א"ליון ס"ט

שלא ראו בדרךם סוסים, אולם שאלוהו אם יש באמתחתו מים, הוציא הגוי מים בשפע ונתן לרבי מנדל לשתות. שאל רבי מנדל מבא"ר את הבעל שם טוב הקדוש: מכיון והרי אותו ערל נשלח משמים עבורי, אם כן למה היה צריך ללכת 'שלשה ימים' עם המים? השיב הבעל שם טוב: הקדוש ברוך הוא כבר הזמין אותנו מקדם עבורך, שכאשר בטחונך בהשם יהיה באפן משלם שהוא ימלא מחסורך, יגיע אליך הדבר מיד.

כן הדבר אצל יוסף הצדיק, מתחלה כאשר בטח בשר המשקים נענש עד שיהיה לו בטחון מלא בהשם יתברך, ועל כן כל השתי שנים שלח הקדוש ברוך הוא את החלום לפרעה להכין הדבר לגאל את יוסף מיד כשיאמין בו יתברך.

(מדרש פנחס)

הן פה עולם האמת ולמה תתלוצצו? ויהי מקץ שנתים ימים (מא, א).

שח הרב הקדוש רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע: ספר לי אבי הקדוש זי"ע [הרה"ק רבי ארון לייב זיע"א] כי פעם אחת נתעלתה נשמתו וראה כי הביאו לעולם העליון איש אחד צעיר לימים ואחריו איש זקן ושבע ימים, וישמע כי להצעיר קראו זקן וישיש, ולהאיש הזקן קוראים קטן וילד, וישאל הן פה עולם האמת ולמה תתלוצצו? והשיבו לו כי האמת כן היא שהאיש הצעיר פעל בשנותיו המעטים הרבה מאד ויום לשנה נחשב לו אבל הזמן לא פעל כלום בכל השמונים שנה שלו ואם כן ילד מסכן הוא. סיים רבי מאיר מפרמישלאן: אין 'ויהי' אלא לשון צרה, 'ויהי' צרה גדולה היא כש'מקץ' בסוף חיי אדם, שנותיו אינם כי אם 'שנתים ימים', אך ימים מעטים.

(מרגניתא דרבי מאיר)

איש סוחר ובעל מדרגה ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו (מא, לח).

בעת שהספיד הרב הקדוש הייטב לב זי"ע את הרב החסיד המפרסם רבי יוסף לייב כהנא זצ"ל מסיגעט, אמר בתוך הדברים: פרעה אמר על יוסף 'הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו', וצריך באור מה התמיהה 'הנמצא כזה', וכי אין בנמצא איש אשר רוח אלקים בו.

ותרץ, דזה שמענו שצדיק הישב בד' אמות של הלכה כל ימיו ואינו עוסק בהויות העולם הזה במשא ומתן וכדומה יש בו רוח אלקים וזוכה להשיג ולהגיע למדרגות גדולות, אבל איש שעוסק בהויות העולם שייגיע לכל זה לא שמענו, וזה שאמר פרעה הנמצא כזה, "איש", שהוא בבחינת "איש" סתם ויהיה בו רוח אלקים, לא מצאתי, וכן יכולים לומר על הנפטר רבי

לשם מה נצרך היה שיחלום כל השנתים

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם (מא, א). כל משך ב' השנים הללו חלם פרעה בכל לילה חלום זה רק ששכחו. (אור החיים)

יש להבין לשם מה נצרך היה שיחלום כל השנתים? באר הרב הקדוש רבי פנחס מקאריץ זי"ע, על פי מעשה ממרן הבעל שם טוב הקדוש שנסע פעם עם תלמידו הרה"ק רבי מנדל מבא"ר, וכאשר היו בדרךם הרחק מאד ממקום ישוב הרגיש רבי מנדל צמאון עז ביותר עד כדי עלפון, אמר לו הבעל שם טוב: "באם יהיה לך בטחון של אמת בהקדוש ברוך הוא שייכול להזמין לך כעת מים, ראה תראה שכך יהיה". התחזק רבי מנדל מבא"ר מאד בבטחון, והנה עבר לידם גוי ושאלם האם הבחינו בסוסים אשר אבדו לו ומחפשים הוא כבר שלשה ימים, נענו ואמרנו לו

יוסף ליב, שהיה איש סוחר ובעל מדרגה.
(גדולת יהושע)

ו'חדשים' אנא תקצרו לו, ותגידו כלכם-אמן! וכעבר כמה
שבועות נהרג הצאר ימח שמו.

(ילקוט מאורי אור)

הסמיכו לאדמורו"ת

אתה תהיה על ביתי ועל פיה ישק כל עמי (מא מ)
זמן קצר קדם הסתלקות הרב הקדוש ממוגלניצא זי"ע
[נכד המגיד מקוויניץ זי"ע א], קראו להרב הקדוש רבי
אלעזר מקאז'ניץ זי"ע לעלות לתורה, והיה זה בשבת קדש
פרשת מקץ, והרב הקדוש ממוגלניצא, היה הבעל קורא,
וקרא הוא לפני הרב הקדוש מקוויניץ את הפסוק "אתה
תהיה על ביתי ועל פיה ישק כל עמי", ושנה ושלש את
קריאת הפסוק ג' פעמים בקול רם, וגם זלגו עיניו דמעות.
ונתברר אחר כך הדבר שהסמיכו לאדמורו"ת.
(ספרן של צדיקים)

"להוי ידוע לך כי הנה ראוי לשחיטה"...

כי נחש ינחש איש אשר כמני (מד, טו).
בבית מדרשו של הרב הקדוש התפארת שלמה מרדומסק
זי"ע עמד בתפלה אברך מצעירי החסידים והיה מחקה
בגופו ובידיו את תנועותיו ודרכי התלהבותו של הרבי,
נגש אליו אחד מזקני החסידים איש חריף ופקח ולחש
באזנו: "להוי ידוע לך כי הנה ראוי לשחיטה".

נחרד האברך לשמע מלים מצמררות כאלו, נכנס אל
הרבי ושח לו את אשר אמר לו החסיד המפרסם. קרא
הרבי לאותו חסיד ובקשו שיבאר את הפונה שמאחורי
מלותיו.

השיב החסיד: בצואת רבי יהודה החסיד מובא כי תרנגלת
הקוראת כמו תרנגול דינה לשחיטה, והטעם לכך הוא
משום שהתרנגול חש צריכה תחת כנפיו ועל כן פורצת
מפנו אף הקריאה, אולם התרנגלת שאין לה הרגשת
צריכה תחת כנפיה מדוע קוראת היא, אלא ש'מחקה'
היא את התרנגול, ועל כן כשהתנהגותה אינה התנהגות
טבעית ראויה היא לשחיטה.

המשיר החסיד ואמר: מילא הרבי, כאשר מתלהב וצועק
ועושה תנועות בתפלתו, הרי זה מפיון שצורבת בו אש
התלהבות הקדשה, אבל אותו אברך צעיר שאין לו זאת,
מדוע מצעק הוא ועושה תנועות כמו הרבי? אלא שחקן
הוא, ועל כן יש להגיד עליו מה שנאמר על התרנגלת
הקוראת...

כעבר כמה שבועות נהרג הצאר ימח שמו

**קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי
ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושיקדים** (מג, יא).
בחל המועד ספות שנת תרמ"א פתח הרב הקדוש המגיד
מטריסק זי"ע ואמר: קחו מזמרת הארץ הינו הלולב
והאתרוג. והורידו לאיש מנחה תעשו ירידה לאיש מנחה'
זהו עשיו שכתוב 'מנחה היא שלוחה לאדני לעשיו', וזהו
הצאר אלכסנדר מלך רוסיה. מעט צרי שלא תהיה לו שום
רפואה, מלשון 'הצרי אין בגלעד'. ומעט דבש שלא יהיה
לו שום המתקה. נכאת שיצטרף הרבה רפואות, מלשון
'כל בית נכתה' (מלכים ב' ב יג) ולט שיחולו עליו כל
מיני לטאות וקללות. בטנים שיקים עליו ובטן רשעים
תחסר' (משלי יג כה). ושיקדים מלשון 'כי שקד אני על
דברי לעשותו' (ירמיה א יב).
וסים ואמר: נו, הרי 'שנים' עוד לחיות הרי אין לו,

שווקי קטר

חידון אֶפְרוֹסִים - נושא פרסים

**איפה יש בפרשתנו
טענה של קל וחמר?**

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור
מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".
את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני
למספר פקס: 077-470-26-81
או למייל: magdenot@gmail.com
נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.
בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת וזאת הברכה:

ש. בברכתו של איזה שבט מוזכר חול?
ת. בברכתו של שבט זבולון נאמר
שבנחלתו יימצאו אוצרות הטמונים
בחול (לג יט).

**שמות הזוכים בסידור מתיבתא מנחה מעריב
בהוצאת "עוז והדר":**
פרשת וזאת הברכה:
ה' אליהו יודקביץ מבני ברק.

